

İSLÂM MEFKÛRESİ!

(İLİM - HİKMET | KAYIPLAR - ARAYIŞLAR)

YAZAR: ALİ AYKAÇ

“Kökünü beğenmeyen dal ve dalını
beğenmeyen meyve, olgunlaşmadan çürür!”

Necip Fazıl Kısakürek

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL
aliaykac.com

iletişim : **(0)541-934 3778**

telegram : **t.me/vaazarsivi**

facebook.com/**groups/vaazarsivi**

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır.

Ticârî maksat olmadan izinsiz çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

Fatih Sultan Mehmed Han; İstanbul'u fethedip Bizans'tan aldığıında, şehir kötü ve perişan bir vaziyetteydi. Her alanda kaybeden Bizans, şehri de îmar ve ihyâ edemez hâle gelmişti.

Fatih Sultan Mehmed Han'dan sonra tahta geçen II. Bâyezîd'e; meşhur İtalyan mimar ve ressam Leonardo da Vinci, bir mektup yazdı. Rönesans'ın mühim simalarından olan bu mimar; Padişah'a, **İstanbul'daki cami ve diğer eserlerin plân ve projelerini bizzat yapmayı teklif ediyordu.** Bu mektup vezirler arasında sevinç uyandırdı. Çünkü madden herhangi bir kayıp yaşamayacaktı Osmanlı.

Derin ve ince bir tasavvufî anlayışa sahip olan II. Bâyezîd Han ise, bu teklifi reddetti. Hayret içinde sebebini soranlara ise şu cevabı verdi: **“Şayet bunu kabul edersek, ülkemizde üslûp ve ruh itibarıyla mukallit (birine benzeyen, birbirini taklit eden) bir kilise mimarîsi hâkim olur, işte o zaman kendi İslâmî mimarîmiz inkişâf edemez ve şahsiyet kazanamaz. Halbuki bizler kendi İslâmî mimarîmizi inkişâf ettirmemiz gerekmektedir.”**

Allah Teâlâ kitabımız Kur'an-ı Kerim'de Hazreti Salih aleyhisselam'ın Semûd Kavmine gönderilişin ardından yaratılış gayemizi anlatırken:

هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ

“Allah, sizi yerden var etti ve size orayı mamur hâle getirme görevi verdi.”¹

buyurmaktadır. Buna göre insanlığın yaratılış gayesinin başında yeryüzünü imar gelmektedir.

¹ Hud, 11/61.

İnsanoğlunun yeryüzündeki serüveni Allah Teâlâ'nın, ilk insan Hazret-i Âdem *aleyhisselam*'ı yaratmasıyla birlikte başladı. **Hazret-i Âdem *aleyhisselam*'a eşyanın mahiyetini ve bilgisini öğreten Rabbimiz, onu sosyal bir varlık olarak şekillendirdi.**

Hayatın devamı ve insanlığın gelişimi için nüfusu artan insan, bir arada yaşamak, yaşadığı dünyayı inşa etmek, kendi kültür ve medeniyetini oluşturmak, yaşadığı coğrafyaya, tarihe ve kültüre etkide bulunarak **kendi izini** bırakmak zorundaydı.

İnsanlığın biriktirdiği bilgi ve ulaştığı gelişmişlik düzeyini ifade eden medeniyet, İslam filozofu Farabi'ye göre şehirde, yani medinede yaşanır. **Farabi'nin erdemli şehir olarak tanımladığı Medine, en üstün iyilik ve faziletlerin hüküm sürdüğü yerdir.** Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*, Kur'an-ı Kerim'in ebedî rehberliğinde çok kısa bir zaman diliminde Yesrip köyünü Medine-i Münevvere'ye dönüştürerek İslam medeniyetinin ilk çekirdeğini oluşturmuş, ilahî vahyi hayatla buluşturmuştur.

Medine'de filizlenen İslam Medeniyeti, gelişip olgunlaşarak en yüksek mertebelere ulaşmış ve insanlığa adalet, barış ve sevgi gibi yüce erdemleri sunmuştur. Bu evrensel inşa sayesinde, uzun bir tarihe sahip olan yerküre, İslam Medeniyeti'nin getirdiği barış ve huzur ortamını yüzyıllar boyunca solumuştur.

Müslümanlar tarih boyunca farklı coğrafyalarda pek çok medeniyet kurmuşlardır. Hicaz, Afrika, Endülüs, Maverâünnehir, Hint, Şam, Anadolu İslam medeniyetleri, Müslümanların kurduğu başlıca medeniyetlerdir. İslam medeniyet tarihinde Medine gibi medeniyet kuran şehirler yanında Şam, Bağdat, İsfahan, Semerkant gibi medeniyetlerin kurduğu şehirler, Kudüs ve İstanbul gibi İslam medeniyetinin dönüştürdüğü şehirler, Gırnata ve Toledo gibi İslam medeniyetinin dönüştürdüğü ancak bugün yitik olan mahzun şehirler vardır.

Dünya tarihinde pek çok medeniyet gelip geçmiştir. İbn Haldun'a göre **medeniyetler de insanlar gibi belli evrelerden geçer, belli süre yaşarlar ve nihayetinde dünya sahnesinden ayrılırlar.** Etkileri ve insanlığa kazandırdıkları birikimlerle ön plana çıkan pek çok medeniyet sayılabilir. Kuşkusuz bunlar arasında en önemli olanı, gücünü ve temellerini Kur'an ve sünnetten alan İslam Medeniyetidir. Tarihsel süreçte pek çok saldırıya ve baskıya maruz kalmasına rağmen ayakta kalabilmiş, izlerini devam ettirebilmiştir.

İngiliz devlet adamlarından biri, kendi meclislerinde eline Kur'ân-ı Kerîm'i alarak; **“Bu kitap, müslümanların elinde bulundukça biz onlara hâkim olamayız!”** demiştir.

Bizim medeniyetimiz; Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem'in* inşa ettiği temeli Kur'ân ve Sünnet olan **İslâm medeniyetidir. Öğrenilecek ilk ve en mühim kültür; İslâm kültürüdür, Kur'ân ve Sünnet kültürüdür.** Çünkü vahye dayanmaktadır.

Müslümana kimliğini oluşturan en kıymetli değer, yaratılış gayesini hatırlatan, sorumluluklarını öğreten ve şahsiyet kazandıran imanıdır. Rabbimizin rızasını kazandıran ibadetler, huzur ve mutluluğun kaynağı güzel ahlaktır. Müslümanlar, kulluktan sosyal hayata, giyim kuşamdan yeme içmeye kadar her alanda bu değerlere sahip çıktığı zaman inançlarını ve kültürlerini muhafaza etmiş olurlar.

Kimliğini muhafaza eden Müslüman'dan beklenen duruş, dinimiz İslam'ın şiarına, yani İslam'ın sembol ve nişanelerine saygı duyması ve onları korumasıdır. Bu hususta Necip Fazıl bizleri şöyle ikaz etmektedir: **“Kökünü beğenmeyen dal ve dalını beğenmeyen meyve, olgunlaşmadan çürür!”**

Dinimiz İslam, bünyesinde bulunan tüm unsurlar için, dil, ırk, etnik köken ve renk bölmelerini kaldıran erdemli bir toplum ve uygarlık kuran tevhid medeniyetidir.

Tevhid medeniyeti evrensel kardeşliğe yani ümmete dayanır ve evrensel kardeşlik ruhu, her türlü ayrımcı duygu ve düşüncüyü yok eder. Bu kardeşlik içerisinde, bir kısım yetenek, beceri ve maharete sahip olanlar, bunlardan yoksun ve mahrum olanlara destek olur; onlarla mevcut vasıflarının mahsullerini paylaşırlar. Madden değil manen zenginlik aranır. Yani **bir kimsenin madden zengin olması, Allah Teâlâ'nın ona mânevî olarak kıymet verip zengin ettiği manasına gelmez. Aynı şekilde bir kimsenin fakir olması da asla onun Allah Teâlâ'nın katında değersiz olduğunu ifade etmez.**

Her şeyi dünyalıkla ölçen gafil insanların bu bakış açısına göre hareket etme hatasına düştüğü, şu ayet-i kerimelerde beyan buyurulmaktadır:

فَإِذَا مَا ابْتَلَيْهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ

“Rabbi, (zenginlik ile) imtihan etmek üzere (nankör) insana ikramda bulunup, bolca nimetler verdiği zaman, (layık olduğum ve hak ettiğim için) Rabbim bana değer verdi der (de, şükreden bir kul olmaz).”²

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ

“Ama ne zaman ki, (Allah, o insanın) rızkını daraltarak onu (fakirlik ile) imtihan etse, (bu sefer de “ben buna layık değildim.) Rabbim bana değer vermedi” der.”³

Bir başka ayet-i kerimede; insanoğlun doğup yaşadıkları toplum ve coğrafyanın farklı olduğu, maddî koşul ve imkânların çeşit çeşit olduğu bildirilir. Devamında ise bu farklılıklar içinde **Hak katındaki değer ölçüsünün sadece takva olduğu** şu şekildeki beyan buyurulur:

² Fecr, 89/15.

³ Fecr, 89/16.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا
إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

“Ey insanlar! Şüphesiz, biz sizi, bir erkekle bir dişiden (Âdem ile Havvâ’dan) yarattık ve (sırf) birbirinizi tanımanız için, sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. (Dolayısıyla, nesep ve ırk hususunda övünmenin ve üstünlük taslamanın hiçbir manası yoktur.) Allah nezdinde en üstün olanınız, en çok takva sahibi olanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilendir, her şeyden hakkıyla haberdar olandır.”⁴

Bu ayet-i kerime, Medine’de bulunan bir köle hakkında nâzil olmuştur: Herkesin talip olduğu bu güçlü kuvvetli köle, hizmetindeki kişiden tek bir şey istiyordu: Namazları Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* ile birlikte cemaatle kılmak.

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*; bu hizmetkâra çok alâka gösterir, mescide geldiğinde mutlaka onu gözleriyle arardı. Öyle ki bu hizmetkâr hastalandığında, ashâbıyla ziyaretine gitti. Vefât ettiğinde ise, defnine kadar her şeyiyle alâkadar oldu. Muhâcir ve ensar, bu köleye gösterilen ihtimâma hayret ettiler ve bu âyet nâzil oldu.⁵

Demek ki, Allah Teâlâ’nın katında da, Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*’in nezdinde de, en kıymetli husus; **Vecd içinde secde ederek, Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*’le beraber olmak.** Onu örnek almak, onun sünnetini yaşamayı kendine görev edinmek. Buna en güzel şâhit şu hâdisedir:

Amerikalı ilim adamı **Michael Hart**, 1979 yılında dünyanın gelmiş geçmiş en tesirli 100 büyük insanını seçme çalışması yaptı. Büyük insanların kabiliyetlerini, mücadelelerini, icraat ve başarılarını bilgisayara kaydetti. Aylar süren çalışmadan sonra

⁴ Fecr, 89/15.

⁵ Vâhidî, s. 411-412

bilgisayar, verilen bilgiler ışığında dünyanın en büyük ismini seçti. Bu isim, Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* idi.

Michael Hart, Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'in her hususta insanlığa rehberliğini ve muallimliğini şu sözlerle ifade etti:

“Bir Hristiyan olarak gönlüm Hazret-i İsa’nın birinci sırada gelmesini isterdi. Fakat dürüst olmak gerekirse bazı kategoriler vardı ki onu seçmem mümkün olamadı. Meselâ;

- *İsa Mesih bir baba değildi ama Muhammed (sallâllâhu aleyhi ve sellem) iyi bir babaydı.*
- *İsa koca olamadı, ama Muhammed (sallâllâhu aleyhi ve sellem) iyi bir koca oldu.*
- *İsa Mesih devlet adamı olamadı ama Muhammed (sallâllâhu aleyhi ve sellem) (bu hususta da dünyaya örnek) oldu.*
- *İsa Mesih bir savaşçı değildi ama Muhammed (sallâllâhu aleyhi ve sellem) büyük bir savaşçı idi.*
- *İsa Mesih bir yönetici olamadı ama Muhammed (sallâllâhu aleyhi ve sellem) oldu.”*

Rabbimiz, bizleri ve nesillerimizi Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'i örnek alan şuurlu, imanlı ve irfanlı kullarından eylesin!

(*Âmin!..*)

وَعَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الفاتحه